

Novodobé padělky pamětních listů protektorátu

Tento měsíc je to 83 let, kdy k nám vtrhla německá okupační vojska a byl vyhlášen protektorát Čechy a Morava. Tak započalo zřejmě nejtemnější období našich dějin, v němž byla ohrožena nejen česká stát-nost, ale doslova i existence českého národa. Šest let trvání protektorátu můžeme v našem oboru doložit řadou předmětů sběratelského zájmu, mezi nimi i pamětními listy s otisky příležitostných razítek. Ty po válce stály dlouho na okraji zájmu sběratelů, už proto, že je komunistický režim považoval za propagaci nacismu. Situace se změnila po roce 1989, který přinesl změnu pohledu na dokumenty doby, vzrůst zá-jmu o ně, tím i vzrůst ceny - a ruku v ruce s tím i zájem padělatelů. Několik příkladů si dnes ukážeme.

FRANTIŠEK BENEŠ

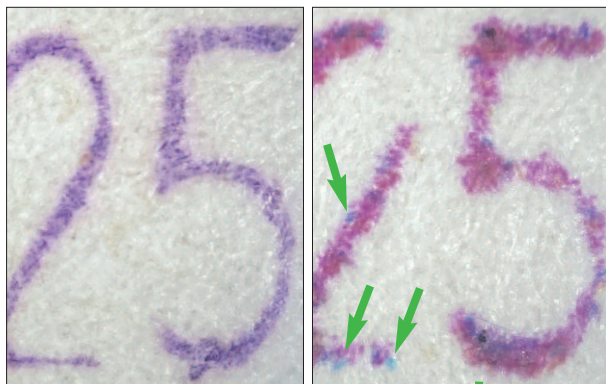
S protektorátními pamětními listy jsem se jako znalec po mnoho let setkával jen zřídka, a pokud ano, šlo většinou o určení pravosti příležitostných razítek, pře-devším těch nejzácnejších - Zlín 1941, Bolševismus 1945 a zelené denní Nymburk z roku 1940. Nyní mi ale byl předložen soubor pamětních listů s razítky poměr-ně běžnými, u nichž majitel vyjádřil pochybnost, zda nemůže jít o padělky. Vedlo ho k tomu zjištění, že více-barevná razítka nemají jednotlivé barvy spasovány tak, jak je to obvyklé na nepochybně pravých celistvostech a výstřizcích.

Po prostudování souboru (šlo o více než dvacet různých pamětních listů) jsem byl nucen konstatovat, že všechny otisky razítek na nich jsou skutečně pa-dělky - a nejen to, padělané jsou i samotné pamětní listy! Právě byly jen známky na nich nalepené, jejichž cena je však samozřejmě nepatrná.

Oklamaný sběratel mi sdělil, že tyto padělky v prů-běhu let jako pravé postupně nakoupil od prodejce na pražské burze v Domě barikádníků. Jeho jméno znal - šlo o Františka V., který je prý mezi filatelisty znám jako „malej Franta“. Po zjištění, že jde o padělky, se na něj obrátil s reklamací, ale neúspěšně. To oklamaný sběratel zmínil jako varování těm, kdo by si od tohoto prodávajícího snad chtěli také něco koupit.

A teď už ke zmíněným padělkům. Ve všech případech jde o poměrně zdařile zhotovené kopie vzniklé pomocí kancelářské rozmnožovací techniky (barevné počítačo-vé tiskárny nebo kopírky s jemným rozptylem barevných bodů). K výrobě byly použity listy starého (možná do-konce dobového) papíru a historické obálky. Jako před-loha posloužily zřejmě pravé pamětní listy, z nichž byly naskenovány jednotlivé součásti a ty potom postupně vytištěny kancelářskou technikou. Napřed byl vytištěn text a obrázek z pamětního listu, poté na vzniklou kopii padělatel přilepil známku a v další fázi na list a známku nakopíroval razítko. Oproti pravému listu jde samo-zřejmě o odlišnou tiskovou techniku - původní pamětní listy byly většinou zhotoveny knihtiskem a i otisky razítek byly provedeny z výšky. To však lze rozeznat až ve zvětšení, což důvěřiví zákazníci pana „V.“ ke své škodě zjevně neudělali. Důvodem mohla být skutečnost, že prostě nepředpokládali existenci padělků těchto pa-mětních listů, které navíc na první pohled vypadaly vcelku důvěryhodně.

Naši čtenáři se však takovými výrobky oklamat ne-dají, protože jim teď ukážeme, jak je rozpoznat.

Detail - pravého otisku

- padělku

„Pamětní obálka“ prodaná jako pravá, ve skutečnosti jsou pravé jen známky, tisk vlevo i „otisk“ razítka jsou padělané moderní kancelářskou technikou (ve zvětšení jsou vidět body více barev), zatímco originál je tištěn z výšky.

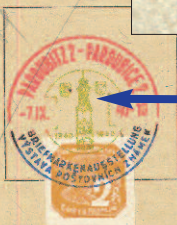

Pozor!

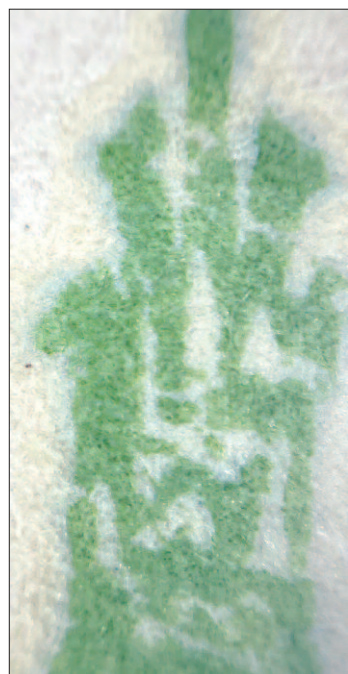
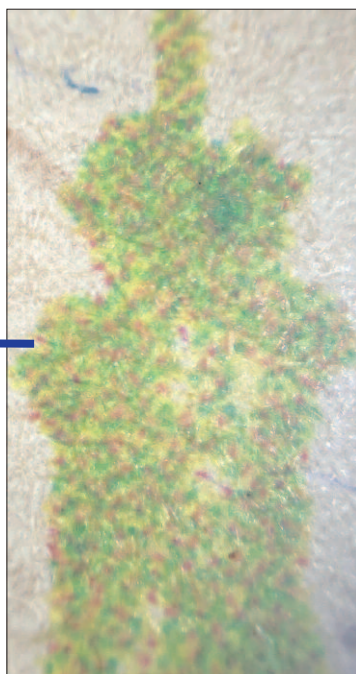
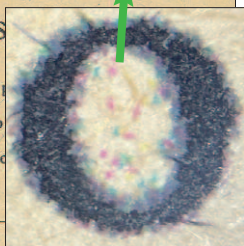
Pozor!

FILATELIS

Zajistili jste si již dostatečný počet modrozeleného příležitostného obálkách, nálepných arších a poštovních známek?

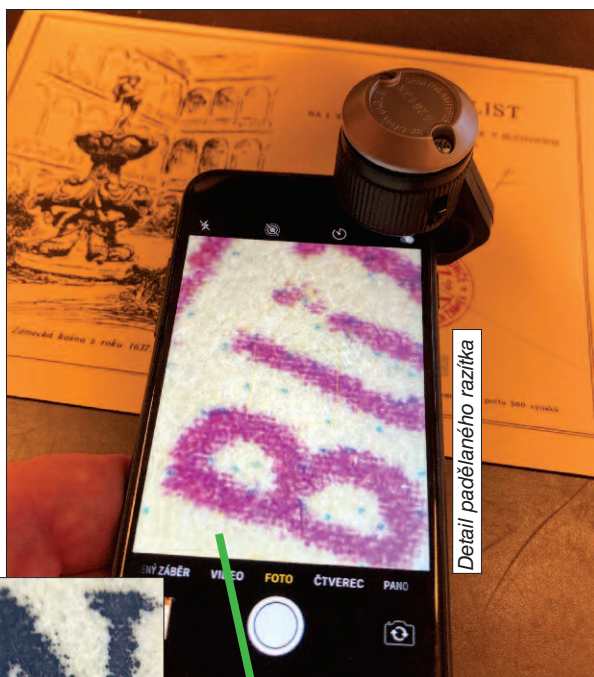
Každý poštovní úřad zprostředkuje Vám bezplatně Vaše objednávky. Blíže vysvětlení ochotně u přepážky.

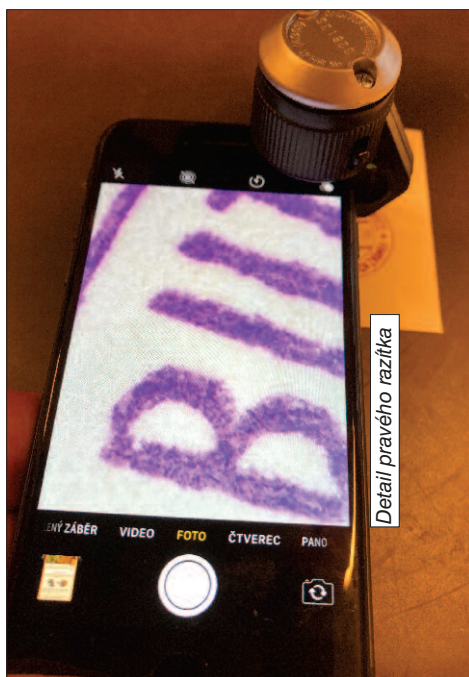
Padělek pamětního listu

detail středu padělaného razítka

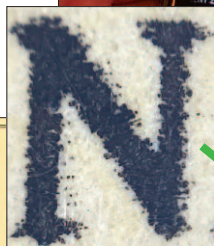
detail středu pravého razítka

Detail padělaného razítka

Detail pravého razítka

Padělek pamětního listu

PAMĚTNÍ LIST

NA 1 VYSÍLKY POŠTOVNÍCH ZNÁMEK V BEČOVICÍCH
23.-25. BŘEZNA 1940.

Rozsah dvou stran nám dovolil ukázat jen malou část ze zkoumaného souboru padělků pamětních listů a razítek na nich. Všechny však byly zhotoveny postupem, který jsme vám právě představili. Padělatel používal jednobarevný nebo vícebarevný tisk, rozpoznávací znaky této kancelářské techniky lze identifikovat v silnějším zvětšení. Já jsem využil mikroskop připojený na mobilní telefon, jak je vidět na obrázcích nahoře. Více o této pomůcce se můžete dočíst ve Filatelii 10/2014 na www.frantisekbenes.cz. ■